

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/234/2022
Identifikačné číslo spisu: 6320202738
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6320202738.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne I. T. C., narodenej XX. D. XXXX, J., P. Q. XXX/XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Bejdovou, LL.M., Banská Bystrica, Skuteckého 30, proti žalovanému W. K. N., narodenému XX. K. XXXX, E., P. XXX/XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 25C/10/2021, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júla 2022 sp. zn. 17Co/64/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 28. apríla 2022 č. k. 25C/10/2021-158 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX u Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor pre obec a katastrálne územie E.S. ako byt č. X vo vchode č. XX na 3. poschodí bytového domu súpisného čísla XXX postaveného na pozemku parc. reg. „C“ č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 480 m² a spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. XXX vo veľkosti podielu 65/976 k celku, spoluvlastníckemu podielu vo veľkosti podielu 65/976 k celku na pozemku parc. reg. „C“ č. 1739 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 480 m² (ďalej aj len „nehuteľnosti“). Nehuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne v podiele 1/1, ktorej uložil povinnosť na vyrovnanie podielu zo zrušeného podielového spoluvlastníctva zaplatiť žalovanému 29 041,66 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Po vyjadrení žalovaného k predmetu sporu, zohľadniac znalecký posudok ohodnocujúci predmet podielového spoluvlastníctva, vypočutí strán, predložení nového znaleckého posudku, súd prvej inštancie žalobe vyhovel s tým, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 142 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a prikázanie veci do výlučného vlastníctva žalobkyne s poukazom na veľkosť jej spoluvlastníckeho podielu k vyporiadanej nehnuteľnosti a stranami sporu preukázanej solventnosti na výplatu podielu zrušeného podielového spoluvlastníctva; žalovaný

nepreukázal, že by dokázal finančné nároky žalobkyne uspokojiť. S odkazom na ustanovenia § 262 ods. 1, ods. 2, § 251 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % s odôvodnením, že žalobkyňa aj žalovaný žiadali, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam na LV č. XXXX pre katastrálne územie E., teda v tejto časti predmetu konania boli obe strany sporu úspešné, avšak sa nezhodli na sume na vyrovnanie podielu zrušeného podielového spoluvlastníctva.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného uznesením z 28. júla 2022 sp. zn. 17Co/64/2022 (I.) rozsudok v napadnutom výroku IV., ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % zmenil tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného konania. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni (II.). V dôvodoch rozhodnutia neuznal argumentáciu žalobkyne, že za ustálenú súdnu prax vo veciach zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je možné považovať len také rozhodnutie, kde sa za úspech žalobcu bude považovať, ak súd jeho návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vyhovel a nebude sa prihliadať na charakter sporu a celkový priebeh konania. Takýto názor mu nevyplýval ani zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Cpj 8/72=R 54/1973; vyslovil názor, že ak súd žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prejednal a rozhodol o nej v zmysle zásad podľa § 142 Občianskeho zákonníka, správne mal na rozhodnutie o trovách konania aplikovať ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a poukázal na skutočnosť, že ako vec prejednávajúci senát opakovane rozhoduje vo veciach zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva s prihliadnutím na charakter sporu (iudicium duplex) a postoj strán sporu, ktorý názor prechádza testom ústavnosti. Pripomenul, že aj podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 138/2022 v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je nutné zohľadňovať aktivitu či pasivitu strán sporu a ich pričinenie k prospechu, ktorý strana sporu rozhodnutím súdu získala. Odvolaciemu súdu vo svetle vyššie opísaného nezostalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti za použitia ustanovenia § 388 CSP zmeniť a náhradu trov prvoinštančného konania žiadnej zo strán nepriznať. Konštatoval tiež, že žalovanému by podľa § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, avšak nakoľko náhradu nežiadal, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania úspešnému žalovanému v odvolacom konaní nepriznal.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Žalobkyňa s prihliadnutím na existujúcu judikatúru nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je spôsobilé k aplikácii zásady úspechu vo veci a v tejto súvislosti poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v podobe rozhodnutia sp. zn. 4MCdo/10/2012, stanoviska Cpj 8/72=R 54/1973; pozornosť upriamila aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 399/2019. Namietala, že žalovaný v priebehu konania nepredložil jediný dôkaz o tom, že by aktívne pristúpil k riešeniu spoluvlastníckeho pomeru, preto nesúhlasila so záverom odvolacieho súdu, že žalovaný vyvíjal kroky k mimosúdneho vyriešenia sporu. Tvrdila, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď otázku náhrady trov konania posúdil tak, že žiadnej zo strán nepriznal jej náhradu, pritom nepriznanie náhrady trov konania plne úspešnej sporovej strane predstavuje výnimočný postup, pre ktorý musia byť v zmysle § 257 CSP naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré môžu spočívať buď v charaktere konkrétneho konania alebo v konkrétnej procesnej situácii. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril tak, že odvolací súd presvedčivo zdôvodnil, prečo postupoval v zmysle ustálenej súdnej praxe, nezistiac dôvod na odklon od použitia ustanovenia § 255 ods. 2 CSP. Akcentoval, že aj keď žalobkyňa namietala nenáležitú aplikáciu § 257 CSP, toto ustanovenie zákona nebolo odvolacím súdom aplikované. Z týchto dôvodov žiadal dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Posúdenie, či je dovolanie v konkrétnom prípade prípustné, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' aj I. ÚS 438/2017 a III. ÚS 474/2017).

7. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP; s prihliadnutím na existujúcu judikatúru nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu v otázke posúdenia náhrady trov konania, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je spôsobilé k aplikácii zásady úspechu vo veci. Poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v podobe rozhodnutia sp. zn. 4MCdo/10/2012, stanoviska najvyššieho súdu Cpj 8/72=R 54/1973; pozornosť upriamila aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 399/2019.

8. Dovolací súd úvodom poznamenáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa problematikou prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov podľa CSP zaoberal už v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke názorov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil, že: „Ustanovenie § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.“

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

10. Prípustnosť dovolania pri zásadnom právnom význame (§ 421 CSP) je koncipovaná aj negatívne. V zmysle ustanovenia § 421 ods. 2 CSP nie je dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP.

11. V danom prípade je dovolací prieskum a priori vylúčený podľa § 421 ods. 2 CSP, podľa ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). Ustanovenie § 357 písm. m) CSP stanovuje, že odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 421 ods. 1 CSP preto v rozhodovanej veci nie je daná (k tomu bližšie pozri uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2021 sp. zn. 1VObdo/2/2021).

12. Keďže prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o trovách konania je vylúčená, dovolací súd dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľkou namietanému dovolaciemu dôvodu.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.